

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING

MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS, IFLA
MEDLEM AV IFLA EUROPE

Josefinesg. 34, 0351 Oslo
T 23 33 24 60/ 918 53 106
post@landskapsarkitektur.no
www.landskapsarkitektur.no
NO 975 506 533

Bymiljøetaten Oslo kommune
Karvesvingen 3
0579 Oslo

postmottak@bym.oslo.kommune.no

Innspill til revisjonen av Oslo kommunes veinormal, «Gate- og veiutforming for Oslo kommune» datert juni 2011, rev. jan 2018.

Bymiljøetaten reviderte kommunens egen veinormal «Gate- og veiutforming for Oslo kommune» i januar 2018. NLA var ikke invitert til høring i forbindelse med revisjonen, og vi tillater oss dermed å komme med innspill nå.

I forbindelse med revisjon av gatenormalen er det kommet en rekke nye vedlegg, såkalt «Normalark for teknisk utforming av de enkelte tiltak innenfor gater og veier». Disse normalarkene beskriver og viser med tegninger ulike standardløsninger for teknisk detaljering av kantstein, nedsenk, sentraløyer, humper, sandfang, kummer, rør etc. De fleste av disse er knyttet til tekniske forhold, men enkelte elementer er svært vesentlige med hensyn til den estetiske utformingen av våre bygater. Dette gjelder i særlig grad standarder for kantstein, nedsenkselementer og sentraløyer

Det kan virke som om mange av disse løsningene er basert på innspill fra teknisk og driftsmessig kompetanse, og ikke har vært oppe for en estetisk og gatehistorisk vurdering.

Bymiljøetaten bør også ha en strategi for å kunne ta vare på og gjenbruke gammel norskprodusert kantstein, samt se på muligheten for ny produksjon av norsk kantstein.

NLA har følgende innspill til den reviderte gatenormalen:

- 1. Oslokantstein** er i 100 år blitt produsert råkilt +gradhogd, og med radius 15 mm (ev. 10 mm) mellom visflater. Steinene hadde varierende lengder, snitt ca 1,5m lengde. Denne variasjonen i lengder + noe fargevariasjon på steinen har bidratt til en variasjon i det estetiske uttrykket.

Oslo kommune driver i dag med en omfattende utskifting av lokal norsk Oslokantstein med sjel og historisk patina, med kinesisk skjært eller råhugget, og pregløs lys grå stein.

Alle steiner er ca. en meter lange, det gjør dem kjedeligere. Håndverkspreget er for en stor del borte. Dette medfører et stort estetisk og historisk tap for våre gater.

Nå har Bymiljøetaten i tillegg angitt at standard Oslostein skal utformes som råhugget, og med fas 20x20 mm. Denne vil være grovere, og får en uestetisk og mindre presis linjeføring med den grove 20x20 skråfasen. Med dette ødelegges estetikken i Oslokantsteinen.

2. Kantstein 10x25, 12,5x25 og 15x30

Tilsvarende som for Oslokantstein: bør ha standard med gradhøg visflate, og en 'snillere' fas, fortrinnsvis med radie R=10/15.

OBS – sette krav om radiestein for R<15m.

3. Standardopphøyde humper/ gangfelt – man bør her få inn alternativ til standard betongblokker – for eksempel plasstøpt betong eller større elementer i granitt. Avslutninger mot sider er ofte uestetiske.

4. Rundkjøring – sentraløy:

Standardisert løsning har alt for svake kantløsninger til å tåle påkjenning fra store kjøretøy. Gatesteinsfelt i overkjørbart felt holder normalt ikke mot vridning på store kjøretøy. Føringer for å unngå «vridde ringer» bør inn. Sentraløy bør tilstrebes lagt tilnærmet horisontalt. Standardløsninger bør forbedres.

NLA oppfordrer Bymiljøetaten om å starte en planprosess for en justering av løsninger for kantsteiner og andre gateelementer langs våre bygater som er vakrere, sterkere, og som har en historisk forankring til de løsningene som har vært benyttet i Oslo gjennom de siste 100-150 årene.

Vi stiller gjerne til et møte om saken, om ønskelig.

Oslo 05.02.2019

Rainer Stange
President
Norske landskapsarkitekters forening, NLA

Simen Gylseth
Landskapsarkitekt MNLA
sign.

Om Norske landskapsarkitekters forening (NLA)

Norske landskapsarkitekters forening er en fagideell organisasjon for norske landskapsarkitekter med eksamen fra godkjent høyere profesjonsutdanning (masternivå). Foreningen har som formål å fremme utviklingen av landskapsarkitektur og hagekunst og å ivareta standens interesser. Landskapsarkitektprofesjonen er delvis overlappende og tett knyttet opp til arkitektprofesjonen med hensyn til metodiske tilnærminger ved planlegging og prosjektering av fysiske omgivelser på alle plan- og detaljeringsnivå, men har en dypere forankring og spisskompetanse knyttet til planlegging, formgivning og prosjektering av alle typer landskap fra svært naturlig til svært urbant landskap.